

Smernice za prijavu autentični formalnih lokalnih inicijativa u okviru platforme

PROMENI.RS

Konkurs: RAZVOJNI GRANTOVI – SISTEMATIČNA REŠENJA U ZAJEDNICI

Nacionalna koalicija za decentralizaciju, sa partnerima Grupom 484 i Fondacijom „Jelena Šantić“ kroz projekat „Lokalni poziv za EU“ a uz finansijsku podršku Evropske unije pružaju podršku autentičnim lokalnim inicijativama koje će raditi na unapređenju svojih zajednica u oblastima vladavine prava i kulturne raznolikosti. Partneri na projektu će u okviru konkursa „**Razvojni grantovi - Sistematicna rešenja u zajednici**“, podržati do 16 inicijativa u iznosu od 5.000 do 10.000 evra u dinarskoj protivvrednosti koje su usmerene na realizaciju aktivnosti koje imaju za cilj unapređenje zajednica u oblasti vladavine prava i kulturne raznolikosti. Tokom 2021. godine predviđeno je da se podrže najkvalitetnije inicijative u ukupnom iznosu do 80.000 evra u dinarskoj protivvrednosti. Pored finansijske podrške lokalnim inicijativama čitav proces prati intenzivna tehnička podrška, komunikacija i mentorstvo koje pružaju partneri na projektu kao i program edukacije koji je usmeren na podizanje kapaciteta autentičnih inicijativa.

Duboko verujemo da lokalne zajednice imaju dovoljno resursa i potencijala da postanu bolja mesta za život, mi obezbeđujemo sredstva i pomoći da ljudi prepoznaju lokalne resurse i potencijale kao i da rade na unapređenju kvaliteta života ljudi u zajednicama. Verujemo da **promena dolazi odozdo** prema gore i da **nosioци промена нису pojedinci već udruženi građani i građanke koji deluju kao autentične lokalne inicijative**. Kroz dodelu sredstva i podršku lokalnim inicijativama mi **pomažemo ljudima** iz svojih zajednica **da artikulišu i realizuju svoje autentične lokalne inicijative u oblastima vladavine prava i kulturne raznolikosti**, zbog toga **agende za akciju kreiraju sami udruženi ljudi iz lokalnih zajednica a ne mi**.

Naša podrška lokalnim inicijativama usmerena je na **razvoj i odbranu 4 tipa resursa** u zajednici:

- **ljudi** (uključujući informacije i znanje);
- **infrastrukturu** (stare zgrade, parkove, zelenila i slično);
- **prirodne resurse** (reka, planina, šuma, vazduh...)
- **kulturnu baštinu i nasleđe** (materijalna i nematerijalna kulturna baština).

Naša **filozofija promene je oslonjena na potrebe građana i građanki**, a ne isključivo na njihova prava - zato želimo da stignemo do što većeg broja lokalnih inicijativa iz različitih lokalnih zajednica u svim regionima Srbije.

Vrednosti u koje verujemo i za koje se zalažemo u svom radu su: solidarnost, transparentnost, participativnost, uvažavanje različitosti i odgovornost. Svesni smo da samo finansijska podrška nije dovoljna da bi lokalne inicijative ostvarile promene u zajednici. Osim finansijskih sredstava, mi

pružamo i edukativnu, savetodavnu, mentorsku podršku i dostupni smo za pomoć lokalnim inicijativama kroz rad mobilnih timova partnera na projektu.

Fokus i oblasti podrške

Fokus podrške u okviru konkursa „**Razvojni grantovi – Систематична ређења у заједници**“ je usmeren na aktivnosti autentičnih lokalnih inicijativa u oblastima vladavine prava i kulturne raznolikosti, koje predstavljaju inovaciju u kreiranju društvenih promena i koje imaju dugoročnu viziju promene u zajednici. Aktivnosti koje lokalne inicijative predlažu treba da budu usmerene na sistematična ređeња u zajedinici, zasnovana na konkretnim potrebama građana i građanki i da imaju potencijal izgradnje partnerstava sa drugim akterima u zajednici. Predložene aktivnosti treba da omoguće aktivno uključenje građana i građanki u planiranje i realizaciju aktivnosti, povećanje građanske participacije/učešća u odlučivanju kao i promenu, primenu ili monitoring javnih politika, unapređenje rada i/ili kreiranjem društvenih servisa usmerenih na zadovoljenje potreba većeg broja ljudi. Aktivnosti i sadržaji mogu biti različiti (npr. kampanje javnog zastupanja, kreiranje online i offline alata pomoću kojih građani/ke mogu ocenjivati kvalitet lokalnih usluga i/ili pomagati rad službi, borba protiv korupcije, veća transparentnost, otvorenost i odgovornost javne uprave, kreiranje predloga kulturnih politika na lokalnu, razvoj mera za premošćavanje kulturnih razlika, itd.), ali prednost će imati inicijative koji koriste inovativne pristupe. Neophodno je da predložene aktivnosti imaju potencijal za dugoročnost i da oslikavaju neophodan korak ka ostvarenju vizije promene lokalne inicijative u zajednici. Rezultati aktivnosti lokalnih inicijativa treba da dovedu do unapređenja položaja građana/ki i da doprinesu razvoju zajednica kroz sistematična ređeња koja uključuju promenu politika, strateških lokalnih dokumenata na lokalnom nivou (npr. lokalni budžet, lokalnih planova razvoja, prostornih i generalnih planova grada, planova kulturnog razvoja itd.), unapređenje rada i/ili kreiranja novih društvenih servisa za građane u oblasti kulturne raznolikosti i vladavine prava, kreiranje i/ili unapređenja pristupa delovanja u zajednici koji omogućava aktivno uključenje građana u aktivnosti koji su usmereni na dugoročno unapređenje zajednice u navedene dve oblasti, kreiranje sadržaja koji podstiče društveni plurizam, koristi kulturnu raznolikost i vladavinu prava kao resurse za rešavanja problema i unapređenja položaja građana i građanki u zajednicama, itd.

Oblasti podrške: Kroz podršku koju pružamo usmereni smo na autentične lokalne inicijative koje predstavljaju društvenu inovaciju i koje imaju dugoročnu viziju promene u zajednici u oblastima vladavine prava i kulturne raznolikosti.

1) Vladavina prava

Kroz ovu oblast podržavamo lokalne akcije koje su usmerene na promovisanje vladavine zakona i razvijanje demokratije. Predložene aktivnosti treba da budu utemeljene na konkretnim potrebama građana i da mobilišu zajednicu, nude sistematična ređeња за probleme u zajednici, da podstiču i povećaju učešća građana u procesu donošenja odluka, vode ka dugoročnoj viziji promene u zajednici i da se realizuju na teritoriji Republike Srbije. Lokalne inicijative mogu predlagati različite

vrste aktivnosti koje doprinose procesu ekonomskih reformi, aktivnosti praćenja i nadzora javnog budžeta, zastupanja za podsticanje reformi javnih politika baziranih na potrebama građana i zajednice, aktivnosti koje utiču na kreiranje, primenu ili monitoring politika i/ili suzbijanja ograničenja koja su nametnuta od strane države građanima, civilnom društvu i drugim nedržavnim akterima, itd.

Aplikanti u okviru ove oblasti mogu predložiti sledeće aktivnosti:

- Povećanje učešća građana i građanki u procesu donošenja odluka i povećanju odgovornosti, nadzora i transparentnosti javnih službi;
- Osiguravanje veće transparentnosti i odgovornosti državne uprave na lokalnom nivou kroz inicijative zastupanja za specifične teme bazirane na konkretnim potrebama građana;
- Borba protiv korupcije i borba za veću transparentnost i odgovornost javne uprave;
- Osnaživanje civilnog društva da nadgleda i procenjuje proces ekonomskih reformi;
- Izgradnja kapaciteta civilnog društva koje zastupa podršku žrtvama i svedocima u oblasti krivičnog pravosuđa;
- Zastupanje tranzicione pravde u oblastima relevantnim za društvo i građane;
- Promovisanje promene stava javnosti i praksi podstičući dijalog, saradnju i poverenje između institucija, civilnog društva i medija.

Napomena: *Lista navedenih aktivnosti nije konačna, prihvatljive su i druge aktivnosti kojima se doprinosi unapređenju oblasti vladavine prava.*

2) Kulturna raznolikost

Kroz ovu oblast podržavamo lokalne akcije koje su usmerene na polje kulturne raznolikosti sa fokusom na jačanje svesti o delu istog društva u celini, stvaranju trajnih oblika političke i društvene integracije. Predložene aktivnosti treba da budu utemeljene na konkretnim potrebama zajednice i građana i da svojim aktivnostima mobilisu veći broj građana u svojim akcijama, nude sistematicna rešenja za probleme u zajednici kroz korišćenje potencijala kulturne raznolikosti, vode ka dugoročnoj viziji promene u zajednici i da se realizuju na teritoriji Republike Srbije. Inicijative mogu predlagati različite vrste aktivnosti koje jačaju pluralizam u društvenom životu, koje koriste kulturnu raznolikost kao resurs za razvoj svojih zajednica, pokreću kulturne inicijative koje promovišu vrednosti jednakosti, nenasilja i nediskriminacije i koje razvijaju kulturnu raznolikost na inovativne načine.

Aplikanti u okviru ove oblasti mogu predložiti sledeće aktivnosti:

- Događaje iz oblasti kulture, aktivnosti, sadržaje i obrazovne programe koji promovišu kulturnu raznolikost;
- Zajedničke aktivnosti mladih iz različitog kulturnog, etničkog i verskog porekla koje promovišu svest i poštovanje kulturne raznolikosti;
- Jačanje mreža u oblasti kulturne raznolikosti za učešće civilnog društva u procesu pridruživanja EU;
- Kulturni sadržaji koji koriste kulturnu raznolikost kao mehanizam za društvenu promenu i unapređenje razvoja zajednice;
- Olakšavanje procesa dijaloga i aktivnosti posredovanja (poput interkulturnalne zajednice, međuverskog i međukulturalnog dijaloga, kulturne medijacije, kulturne diplomatiјe);
- Zastupanje i razvoj strategija od strane građanskog društva kako bi se uticalo na kreiranje javnih politika vezano za kulturnu raznolikost.

Napomena: *Lista navedenih aktivnosti nije konačna, prihvatljive su i druge aktivnosti kojima se doprinosi unapređenju oblasti kulturne raznolikosti.*

Nedozvoljene akcije koje se neće finansirati kroz ovaj konkurs:

- akcije koje se tiču samo ili uglavnom pojedinačnih sponzorstava za učešće u radionicama, seminarima, konferencijama i kongresima;
- akcije koje se tiču samo ili uglavnom pojedinačnih stipendija za studije ili kurseve obuke;
- akcije su uglavnom i/ili isključivo usredsređene na građevinske aktivnosti, kupovinu opreme, kupovinu i/ili obnovu zgrade ili kancelarije;
- akcije koje pretežno imaju za cilj dobrotvorne donacije i profitne aktivnosti;
- akcije koje su već finansirane od strane drugih donatora i programa iz zajednice i preduzete pre datuma potpisivanja ugovora.

Ko može da konkuriše za podršku?

Aplikanti mogu biti autentične lokalne inicijative, koje su registrovane organizacije građanskog društva (udruženja građana, fondacije, zadužbine) po osnovu Zakona o udruženjima i Zakona o zadužbinama i fondacijama sa teritorije Republike Srbije, koje aktivno deluju u oblastima vladavine prava i kulturne raznolikosti.

Aplikanti mogu aplicirati sa jednom projektnom idejom koja se odnosi na jednu od navedenih oblasti u konkursu. Registrovane organizacije građanskog društva (udruženja građana, fondacije, zadužbine) mogu učestvovati na konkursu kao aplikant sa jednom projektnom idejom u okviru konkursa.

NAPOMENA: Projektni predlozi profitnih inicijativa, državnih i javnih institucija, međunarodnih organizacija, partijskih i verskih organizacija, medija neće se razmatrati jer ne podležu uslovima ovog konkursa.

NAPOMENA: Prioritet ће имати локалне, аутентичне и иновативне иницијативе које су претходно успеле да мобилишу грађане и ресурсе заједнице око важних питања у областима конкурса и чији годишњи буџет неже већи од 50.000 евра.

Finansijska podrška, visina donacije, trajanje aktivnosti

Ukupan iznos za finansijsku podršku lokalnim autentičnim inicijativama u 2021. godini za konkurs „*Razvojni grantovi - Sistematična rešenja u zajednici*“ iznosi **80.000,00 evra** u dinarskoj protivvrednosti. Aplikanti mogu da konkurišu za finansijsku podršku u iznosu od **5.000 do 10.000 evra** u dinarskoj protivvrednosti. Aplikacije primamo preko platforme promeni.rs od dana objavljivanja konkursa do 1. septembra 2021. godine.

Podržane inicijative treba da realizuju svoje aktivnosti u trajanju do 8 meseci.

NAPOMENA: Konkurs је отворен до raspodele ukupno определених средстава. NKD и партнери задржавају право да не додељују сва расpolоživa средства у случају недовољног броја квалитетних предлога пројекта.

Dozvoljeni i nedozvoljeni трошкови

Укупан оквирни износ за финansijsku podršku u 2021. години пројекта определjen за konkurs „Razvojni grantovi - Sistematična rešenja u zajednici“ изнosi до 80.000,00 evra.

- a) **DOZVOLJENI TROŠKOVI** su svi трошкови у вези са спровођењем пројектних активности, који су предвиђени предлогом буџета пројекта и одобрени у поступку селекције. Ту спадају:
- **Tрошкови људских ресурса** (плате и хонорар) могу износити највише до 35% износа укупног буџета. Хонорари и/или плате обухватају све припадајуће poreze и доприносе у складу са националним законодавством и представљају се у буџету у бруто износу.
  - **Трошкови спровођење пројектних активности** (на пример: трошкови организовања јавних offline и online догађаја, улиčних акција, performansa, јавних дебата итд.).
    - **Honorari спољних сарадника:** апликант може, уколико је за остварење резултата предложеног пројекта то потребно, да ангажује спољне сараднике, друга физичка или правна лица, за обављање неког посла који је предвиђен пројектом за спровођење пројектних активности. Очекује се да апликанти највећи део пројекта изводи/е сами и да већ поседују већину потребних људских ресурса.
  - **Трошкови за комуникационе и промотивне активности** се односе на информисање јавности о резултатима предложенih пројекта путем медија (штампаних, електронских), путем društvenih mreža, јавних догађаја и слично. Ту спадају

troškovi oglašavanja, produkcija promotivnih video i drugih materijala, produkcija/dizajn objava za društvene mreže, organizacija promotivnih događaja, troškovi izrade promo materijala i tome slično. **Od ukupnog iznosa budžeta potrebno je da najmanje 10% ukupnog budžeta bude planirano za komunikacione aktivnosti u vezi sa promocijom projekta.**

- **Administrativni troškovi** - režijski troškovi i bankarski troškovi (najviše 7% ukupnog budžeta)

b) NEDOZVOLJENI TROŠKOVI su sledeće vrste troškova i neće biti prihvачeni ovim konkursom:

- Porez na dodatu vrednost (PDV) nije dozvoljen trošak i potrebno je da troškovi budu prikazani bez PDV-a. Dobitnici grantova će biti u obavezi da se oslobode od plaćanja PDV-a za one troškove na koje se plaća PDV (smeštaj, ugostiteljske usluge, štampa, roba, itd.);
- Kamate i drugi dugovi koji su nastali pre početka projekta i u toku trajanja projekta;
- Kupovina automobila ili nepokretnosti, pretežno finansiranje građevinskih radova na nepokretnostima u vlasništvu nosioca projekta ili nad kojima nosilac projekta ostvaruje pravo zakupa;
- Finansiranje ili delimično finansiranje aktivnosti javnih vlasti i korisnika budžeta Republike Srbije;
- Plate i honorari službenika javne uprave, za aktivnosti koje spadaju u njihov redovan posao;
- Finansijska podrška koja se planira za podršku drugim organizacijama civilnog društva u formi donacije;
- Troškovi koji sadrže nabavku alkohola, cigareta, avionske karte prve i biznis klase, naknade štete i kazne, igre na sreću, napojnice, otpis dugova;
- Troškove organizovanja protesta.

Gde i kako dostaviti projektnu ideju?

Svoju ideju za akciju aplikant može poslati na onlajn platformi www.promeni.rs, putem tekstualne aplikacije ili slanjem video prijave na sledećem [linku](#). Način na koji ćete podneti vašu ideju (onlajn tekstualnu aplikacija ili video prijava) možete sami odabrat na navedenom [linku](#). Ukoliko već imate nalog na platformi promeni.rs, podnesite aplikaciju kao registrovani korisnik a ne putem gore navedenih linkova.

Konkurs je kontinuirano otvoren i ideju autentične lokalne inicijative mogu poslati stalno, a najkasnije do 1. septembra 2021. godine ili ukupne potrošnje opredeljenih sredstava u okviru konkursa. Procena i odabir ideja za akciju obavlja se kontinuirano i svi podnosioci ideja će biti obavešteni o rezultatima svojih prijava.

Vaša aplikacija, osim opštih informacija, obavezno treba da sadrži i sledeće:

- **Svrha/cilj vaše ideje** - Opišite problem koji želite da rešite u vašoj zajednici, navedite koliki broj ljudi je pogođen navedenim problemom, objasnite na koji način vidite rešenje problema i šta je konkretna promena koju želite da ostvarite u vašoj zajednici.
- **Planirane aktivnosti** – Navedite aktivnosti koje planirate da realizujete, ko će sve učestvovati u realizaciji aktivnosti, koji resursi su potrebni za realizaciju vaših aktivnosti.
- **Rezultati** - Navedite najznačajnije očekivane rezultate vaše ideje.
- **Potrebni resursi** - Navedite na koji način ćete iskoristiti sredstava iz konkursa. Pored ukupnog iznosa potrebnih sredstava, potrebno je navesti glavne budžetske stavke sa potrebnim iznosima.

Nakon izbora aplikanata za razradu finalne akcije (opisane u Koracima u realizaciji konkursa) mobilni timovi Nacionalne koalicije za decentralizaciju i Fondacije Jelena Šantić pružaju podršku odabranim lokalnim inicijativama u razradi finalnih aplikacija. Mobilni timovi će pružiti savetodavnu pomoć tokom procesa razrade finalnih predloga i tehničku podršku u popunjavanju finalnih aplikacija. Finalne aplikacije biće razrađene u posebnim formularima na platformi www.promeni.rs. Aplikanti popunjavaju Formular za apliciranje i Formular budžeta nakon čega se finalne aplikacije prosleđuju na odlučivanje Selekcionom odboru.

Kriterijumi za procenjivanje projektnih akcija

Finalne predloge akcija će razmatrati i ocenjivati Selekcioni odbor sastavljen od članova i članica partnerskih organizacija, uz moguću pomoć spoljnih saradnika. Odbor će doneti odluku o podršci najrealističnijih finalnih aplikacija u odnosu na sledeće kriterijume:

- Akcija dolazi od formalno udruženih ljudi iz lokalnih zajednica i usmerena je na unapređenje zajednice u oblasti vladavine prava i/ili kulturne raznolikosti na teritoriji Republike Srbije;
- Tema/problem koji aplikant želi da reši zasnovana je na realnim potrebama većeg broj građana u zajednici i aktivnosti su usmerene na unapređenje i zaštitu javnog interesa u oblasti vladavine prava i kulturne raznolikosti;
- Akcija koju aplikant predlaže predstavlja socijalnu inovaciju koja ima potencijal i doprinosi dugoročnoj promeni u zajednici;
- Aktivnosti doprinose razvoju sistematičnih rešenja koja su usmerena na unapređenje i razvoj zajednice;
- Aktivnosti imaju potencijal da mobilisu veći broj građana i građanki u zajednicama;
- Predložene aktivnosti prepoznaju i/ili koriste lokalne resurse kao potencijal za promene i ostvaruju partnerstva u zajednici (građansko društvo, mediji, institucije, itd.);
- Kapacitet aplikanta, razvijenost unutrašnje strukture organizacije i prethodno iskustvo u realizaciji aktivnosti u oblasti kulturne raznolikosti i vladavine prava;

- Postoji jasna veza između postavljenih ciljeva, projektnih aktivnosti i očekivanih rezultata;
- Jasno izložena ideja sa realističnim budžetom koji je u skladu sa aktivnostima i očekivanim rezultatima konkursa;
- Inicijativa je u skladu sa vrednostima projekta (solidarnost, transparentnost, participativnost, odgovornost i uvažavanje različitosti);
- Vreme realizacije projektnih aktivnosti je do 8 meseci;
- Predložena akcija i aplikant nisu povezani sa političkim partijama i akterima koji učestvuju na izborima;
- Predložena akcija i aplikant ne promovišu versku i religijsku isključivost;
- Akcija svojim aktivnostima ne diskriminiše bilo koju grupu građana/ki;
- Aplikanti trenutno nisu korisnici grantova Evropske unije ili stalne finansijske podrške trećim stranama;
- Prednost će imati aplikanti čiji godišnji budžet nije veći od 50.000 evra.

Selekcioni odbor i partneri na projektu mogu tražiti dodatna pojašnjenja od aplikanta u vezi sa njihovim predlogom projekta i mogu zahtevati promene budžeta.

Koraci u realizaciji konkursa:

1. **Slanje ideje za akciju:** Aplikanti treba da pošalju svoju ideju za akciju u kojoj predlažu aktivnosti koje će koristiti vladavinu prava ili kulturnu raznolikost kao mehanizme za razvoj svojih zajednica. Svoju ideju za akciju aplikant treba da pošalje putem onlajn platforme www.promeni.rs, u vidu tekstualne aplikacije ili slanjem video prijave na sledećem [linku](#).
2. **Administrativna provera i provera ispunjenosti osnovnih kriterijuma konkursa:** Partneri na projektu će na osnovu podnetih ideja za akciju i u odnosu na kriterijume konkursa odabrati najrealističnije ideje koje imaju najviše potencijala i kvalifikuju se za razradu finalnih predloga aktivnosti. Tokom izbora aplikanti mogu biti kontaktirani od strane regionalnih resurs centara i/ili mobilnih timova sa dodatnim pitanjima u vezi procene njihove aplikacije i samih kapaciteta.
3. **Edukacija za aplikante:** Nakon selekcije najrealističnijih ideja aplikanata partneri na projektu će, osim tehničke podrške za razradu finalnih aplikacija, organizovati i online edukacije za izabранe aplikante. Online edukacija ima za cilj pružanje podrške za unapređenja kapaciteta samih inicijativa ali i pružanje tehničkih smernica za razradu finalnih aplikacija. Aplikanti će biti blagovremeno obavešteni o vremenu i temama realizacije online obuka.
4. **Razrada finalnih predloga akcija:** Svim odabranim aplikantima biće pružena podrška mobilnih timova u razradi finalnih predloga akcija. Mobilni timovi će pružiti savetodavnu pomoć tokom procesa razrade finalnih predloga i tehničku podršku u popunjavanju finalnih aplikacija. Finalne aplikacije biće razrađene u posebnim formularima na platformi www.promeni.rs.
5. **Izbor dobitnika donacija:** U skladu sa kriterijumima konkursa, finalne predloge akcija razmatra nezavisni Selekcioni odbor, koji donosi i konačnu odluku o dodeli finansijske i mentorske podrške.

6. ***Sprovođenje odobrenih akcija:*** Nakon potpisanih ugovora o donaciji, dobitnici donacija kreću u sprovođenje svojih predloga akcija. Tokom realizacije aktivnosti, podržane inicijative imaju kontinuiranu stručnu i tehničku podršku mobilnih timova i regionalnih resurs centara partnera na projektu, a po potrebi i stručnih mentorova. Vreme realizacije projektnih aktivnosti je do 8 meseci.
7. ***Izveštavanje o realizovanim akcijama:*** Tokom i nakon završetka projektnih aktivnosti, podržane inicijative podnose *periodične* (na polovini projekta) i *finalne* narativne i finansijske izveštaje na kraju projekta (sa računima i izvodima) u online formatu na platformi www.promeni.rs. Izveštaji se podnose na polovini realizacije projektnih aktivnosti (periodični izveštaji) i najkasnije u roku od 15 dana od završetka realizovanih aktivnosti (finalni izveštaji). Periodični i finalni narativni i finansijski izveštaji se podnose u posebnim formularima koji će biti prosleđeni dobitnicima grantova nakon potpisivanja ugovora o donaciji.